

เรียนรู้จากนโยบายทวิภาษาของไต้หวัน: แนวทางสู่การปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทย

Learning from Taiwan's Bilingual Nation 2030: A Pathway to Reforming English Education in Thailand

ฐาปนีย์ มุสิกเกต, ปณิชา นิติสกุลวุฒิ และ อภิวิต เลีย้งอิสสระ*

Thapanee Musiget, Panicha Nitisakulwut and Aphiwit Liang-Itsara

Received: 28 August 2024

Revised: 22 November 2024

Accepted: 4 December 2024

บทคัดย่อ

นโยบายการสร้างไต้หวันให้เป็นสังคมทวิภาษา หรือ “Bilingual Nation 2030” มีเป้าหมายพัฒนาให้ประชากรสามารถใช้ภาษาจีนกลางและภาษาอังกฤษได้อย่างคล่องแคล่วภายในปี 2573 นโยบายนี้เป็นการตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงานและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันระดับโลก โดยใช้แนวทางแบบบูรณาการที่เกี่ยวข้องกับการปรับหลักสูตร การฝึกอบรมครู และการสร้างบรรยากาศทางสังคมที่สนับสนุนการใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน บทความวิชาการฉบับนี้วิเคราะห์นโยบายดังกล่าวผ่านกรอบการประเมินกระบวนการเชิงระบบ (Input-Process-Output: IPO) โดยเน้นถึงปัจจัยนำเข้า กระบวนการดำเนินงานและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น พร้อมทั้งอภิปรายถึงความเป็นไปได้ที่ประเทศไทยจะเรียนรู้จากนโยบายนี้เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษและการนำไปปรับใช้ในบริบทของตนเองเพื่อการเตรียมทรัพยากรบุคคลให้มีความพร้อมในสถานการณ์ที่มีความท้าทายและการแข่งขันสูงของเวทีโลกในศตวรรษที่ 21

คำสำคัญ: นโยบายสังคมทวิภาษา, การศึกษาภาษาในไต้หวัน, การปฏิรูปการศึกษาภาษาอังกฤษ, คุณภาพการศึกษา

¹ อาจารย์ อาจารย์ประจำหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
Email: thapanee.mus@mahidol.edu

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
Email: panicha.nit@mahidol.edu

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อาจารย์ประจำหลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาภาษาศาสตร์ประยุกต์ (นานาชาติ) คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

* ผู้ประพันธ์บรรณกิจ Email: aphiwit.lia@mahidol.edu

¹ Lecturer, The BA Program in English Faculty of Liberal Arts Mahidol University Email: thapanee.mus@mahidol.edu

² Assistant Professor, The BA Program in English, Faculty of Liberal Arts Mahidol University
Email: panicha.nit@mahidol.edu

³ Assistant Professor, The Graduate Program of Applied Linguistics, Faculty of Liberal Arts Mahidol University

* Corresponding author Email: aphiwit.lia@mahidol.edu

Abstract

The “Bilingual Nation 2030” policy in Taiwan aims to cultivate a bilingual society in which citizens are proficient in both Mandarin Chinese and English by 2030. This policy seeks to meet the demands of the labor market while enhancing Taiwan’s global competitiveness. It employs a comprehensive approach, including curriculum enhancements, teacher training, and the creation of a supportive societal environment for the use of English. This academic article analyzes the policy through the Input-Process-Output (IPO) framework, emphasizing its key components—inputs, processes, and outcomes—and discusses how Thailand could adapt these strategies to reform its English education system. The goal is to equip Thailand’s human resources with the skills needed to navigate the global challenges of the 21st century.

Keywords: Bilingual Policy, Taiwan’s Education System, English Reform in Thailand, Educational Quality

บทนำ: ภาพรวมของนโยบายทวิภาษาของไต้หวัน

นโยบายทวิภาษาของไต้หวัน หรือที่รู้จักกันในชื่อ “The Bilingual Nation 2030 Initiative” ได้เริ่มใช้เมื่อปี พ.ศ. 2561 โดยกระทรวงศึกษาธิการของไต้หวัน นโยบายนี้มีเป้าหมายในการเปลี่ยนผ่านไต้หวันให้เป็นสังคมทวิภาษาภายในปี 2573 นโยบายนี้เน้นย้ำถึงการพัฒนากำลังคนที่มีความสามารถทางภาษาอย่างน้อยสองภาษา ได้แก่ ภาษาจีนกลางและภาษาอังกฤษ นโยบายนี้ได้รับการพัฒนาภายใต้บริบทที่ไต้หวันต้องการเพิ่มศักยภาพของแรงงานให้ตอบสนองต่อความต้องการขององค์กรระดับนานาชาติ เชื่อมโยงอุตสาหกรรมภายในประเทศกับตลาดโลกและเพิ่มโอกาสทางเศรษฐกิจให้แก่พลเมือง

แม้ว่าไต้หวันจะมีความหลากหลายทางภาษาและวัฒนธรรม แต่นโยบายนี้เน้นการส่งเสริมภาษาอังกฤษเป็นหลักเนื่องจากรัฐบาลไต้หวันมองว่าภาษาอังกฤษเป็นกุญแจสำคัญสู่การพัฒนาทักษะระดับโลกและการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างประเทศ (Ferrer & Lin, 2021)

บทความวิชาการฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์นโยบายทวิภาษาของไต้หวันผ่านกรอบการประเมินแบบปัจจัยนำเข้า-กระบวนการ-ผลลัพธ์ (Input-Process-Output: IPO) ต่อการเปลี่ยนแปลงภูมิทัศน์ทางภาษาศาสตร์ (linguistic landscape) ของไต้หวันและเชื่อมโยงถึงความเป็นไปได้ที่ประเทศไทยจะได้เรียนรู้จากนโยบายทวิภาษานี้เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาในสังคมไทยเพื่อเตรียมทรัพยากรบุคคลให้พร้อมรับมือกับความท้าทายและการแข่งขันในสถานการณ์โลกปัจจุบัน

บทความนี้ประกอบด้วยเนื้อหาหลัก 6 ส่วน ได้แก่ 1) ความเป็นมาของนโยบายทวิภาษา 2) องค์ประกอบที่สำคัญของนโยบายทวิภาษา 3) ผลการวิเคราะห์นโยบายทวิภาษาผ่านกรอบการประเมิน IPO 4) ข้อจำกัดและความท้าทายของนโยบาย 5) การปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทย 6) บทเรียนที่ประเทศควรเรียนรู้เพื่อปรับใช้ในการยกระดับการเรียนการสอนและพัฒนาความสามารถภาษาอังกฤษของคนไทย

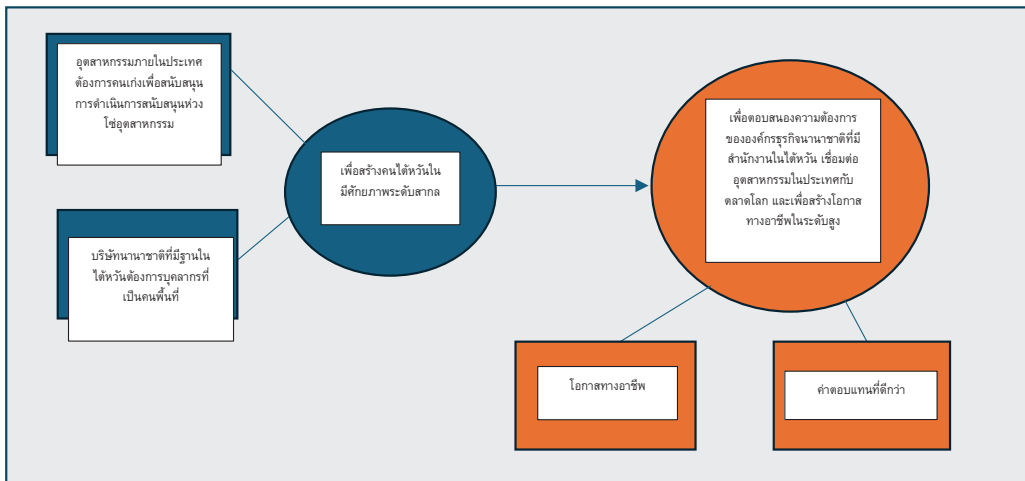
ความเป็นมาของนโยบายทวิภาษา

นโยบายทวิภาษาของไต้หวันมีรากฐานมาจากความต้องการในการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันในเวทีโลกและการตอบสนองต่อการเติบโตของเศรษฐกิจดิจิทัล นอกจากนี้ยังมีแรงกดดันจากภาครัฐกิจและภาคการศึกษาที่ต้องการให้ประชากรมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้น (Cheng & Yang, 2023) การเติบโตของเศรษฐกิจที่พึ่งพาการส่งออกและการลงทุนจากต่างประเทศทำให้ไต้หวันต้องการกำลังคนที่มีความสามารถทางภาษาอังกฤษที่แข็งแกร่ง นอกจากนี้การเปลี่ยนแปลงทางประชากรศาสตร์และการเปิดเสรีทางการศึกษายังมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบายทวิภาษาของไต้หวันเช่นกัน (Huang, 2023)

ถึงแม้ไต้หวันมีประวัติศาสตร์ที่มีความหลากหลายทางภาษา เนื่องจากการปกครองของประเทศต่าง ๆ ในอดีต เช่น การปกครองโดยญี่ปุ่นและการมีวัฒนธรรมที่หลากหลายเป็นส่วนหนึ่งของประชากร ความหลากหลายทางภาษานี้ยังคงมีอยู่ในปัจจุบัน แต่นโยบายทวิภาษานำการส่งเสริมภาษาอังกฤษเป็นหลักเพื่อเพิ่มโอกาสทาง

เศรษฐกิจและการแข่งขันในระดับโลก (National Development Council, Ministry of Education, Directorate-General of Personnel Administration, Ministry of Examination, Civil Service Protection and Training Commission, 2021)

จากรายงานของสภาพัฒนาแห่งชาติไต้หวันได้แสดงวิสัยทัศน์ในการดำเนินนโยบายทวิภาษา 2030 เพื่อสร้างบุคลากรชาวไต้หวันให้มีศักยภาพระดับนานาชาติ (To cultivate Taiwan's international talents) และการตอบสนองต่อความต้องการบุคลากรสำหรับบริษัทนานาชาติที่มีสำนักงานในไต้หวัน เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมไต้หวันสู่ตลาดระดับโลก และสร้างโอกาสระดับสูงสำหรับแรงงานไต้หวัน (To cater to the demands of multinational corporations based in Taiwan, connect domestic industries with the global market, and create top-notch job opportunities) ด้วยเป้าหมายสำคัญคือความต้องการบุคลากรที่มีความสามารถระดับโลกทั้งบริษัทนานาชาติที่มีฐานในไต้หวันและบริษัทไต้หวันที่มุ่งส่งผลผลิตเพื่อตลาดโลกและเป็นการสร้างโอกาสทางตำแหน่งงานและยกระดับรายได้ให้สูงขึ้น ดังแสดงในภาพที่ 1 (วิสัยทัศน์ของนโยบายทวิภาษา 2030 ไต้หวัน)

ภาพที่ 1 วิสัยทัศน์ของนโยบายทวิภาษา 2030 ไต้หวัน

(ที่มา: National Development Council's 2030 Bilingual Policy Vision Explanation)

เป้าหมายหลักของนโยบายนี้คือการสร้างสังคมที่มีความสามารถในการใช้ภาษาจีนกลางและภาษาอังกฤษได้อย่างคล่องแคล่ว เพื่อเพิ่มโอกาสในการทำงานและการศึกษาในเวทีโลก นอกจากนี้ยังมีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมความเข้าใจและความร่วมมือระหว่างประเทศ โดยมีการตั้งเป้าหมายว่าในปี 2573 (ค.ศ. 2030) ไต้หวันจะมีประชากรที่สามารถใช้ภาษาทั้งสองได้อย่างเท่าเทียมกันในชีวิตประจำวันและการทำงาน (National Development Council, Ministry of Education, Directorate-General of Personnel Administration, Ministry of Examination, Civil Service Protection and Training Commission, 2021) เป้าหมายเหล่านี้ยังรวมถึงการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาภาษาอังกฤษในทุกๆ ระดับ ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาไปจนถึงระดับอุดมศึกษา การสร้างระบบการศึกษาที่สามารถสนับสนุนการเรียนรู้ภาษาอังกฤษอย่างต่อเนื่อง และการพัฒนากำลังคนที่มีทักษะภาษาอังกฤษที่สามารถใช้ได้ในปีบริบททางวิชาชีพและสังคม

องค์ประกอบสำคัญของนโยบายทวิภาษาไต้หวัน

การดำเนินการนโยบายทวิภาษามีหลายขั้นตอน รวมถึงการปรับปรุงหลักสูตรการศึกษา การฝึกอบรมครู และการส่งเสริมการใช้ภาษาสองภาษาในชีวิตประจำวันซึ่งมีองค์ประกอบสำคัญต่าง ๆ ดังนี้

1. การบังคับใช้ภาษาอังกฤษในระบบการศึกษา

นโยบายนี้บังคับให้ใช้ภาษาอังกฤษในการเรียนการสอนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยมุ่งเป้าในการพัฒนาทักษะการฟังและการพูด และส่งเสริมการใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลาง (English as a Medium of Instruction: EMI) ในการศึกษา

ระดับอุดมศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (Ngangbam, 2022) การเพิ่มความเข้มแข็งของความสามารถทางภาษาอังกฤษในการศึกษายังรวมถึงการปรับปรุงหลักสูตรและการพัฒนาทรัพยากรการเรียนการสอน เช่น การจัดหาหนังสือเรียนและสื่อการเรียนการสอนที่มีคุณภาพสูง นอกจากนี้ยังมีการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เช่น การใช้โปรแกรมและแอปพลิเคชันที่ช่วยในการฝึกฝนทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาอังกฤษ (Cheng & Yang, 2023)

กระทรวงศึกษาธิการไต้หวันยังส่งเสริมการพัฒนาโปรแกรมการศึกษาที่เน้นการฝึกทักษะภาษาอังกฤษในบริบททางวิชาชีพ เช่น การจัดฝึกงานและโครงการแลกเปลี่ยนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลาง ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนและพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษในสถานการณ์จริง การใช้ภาษาอังกฤษในวิชาชีพนี้ไม่เพียงแต่ช่วยเพิ่มความสามารถทางภาษา แต่ยังช่วยเตรียมความพร้อมสำหรับการทำงานในตลาดแรงงานที่ต้องการทักษะภาษาอังกฤษ (Huang, 2023)

2. การส่งเสริมหลักสูตรการศึกษาทวิภาษา

ไต้หวันได้เริ่มใช้หลักสูตรการศึกษาทวิภาษาอย่างหลากหลาย เช่น หลักสูตรทดลองการศึกษาแบบทวิภาษา (the Bilingual Experimental Education Program: BEEP) และหลักสูตรนำร่องการศึกษาแบบทวิภาษา (the Bilingual Education Pilot Program: BEPP) ซึ่งมีเป้าหมายในการสร้างสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษอย่างสมบูรณ์ (immersive learning environment) สำหรับนักเรียนเพื่อการพัฒนาความสามารถทางภาษาจีนและภาษาอังกฤษ (Ferrer & Lin, 2021) การส่งเสริมหลักสูตรการศึกษาทวิภาษายังรวมถึงการสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาทรัพยากรการเรียนการสอน เช่น การพัฒนาหลักสูตรและสื่อการเรียน

การสอนที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ภาษาสองภาษา นอกจากนี้ยังมีการสนับสนุนการสร้างเครือข่ายและความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนทวิภาษา (Graham et al., 2021) การสนับสนุนการศึกษาทวิภาษาไม่ได้จำกัดเฉพาะในห้องเรียน แต่ยังรวมถึงการส่งเสริมการเรียนรู้นอกห้องเรียน เช่น การจัดกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษ (English Camp) การประกวดการพูดและการเขียนภาษาอังกฤษ (English Speech and Writing Contest) และการจัดการเดินทางเพื่อการเรียนรู้ที่เน้นการใช้ภาษาอังกฤษ (English Learning Trip) Huang (2023) กล่าวว่า การสร้างสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ภาษาสองภาษาช่วยให้นักเรียนมีโอกาสฝึกฝนและพัฒนาทักษะภาษาในสถานการณ์ที่หลากหลาย

3. การเพิ่มพูนและสนับสนุนการฝึกหัดครู

นโยบายนี้เน้นย้ำความสำคัญในการสนับสนุนกระบวนการฝึกหัดครูที่มีคุณภาพสูง เพื่อที่มั่นใจได้ว่าครุมีคุณภาพสูงสำหรับการจัดการเรียนการสอนทวิภาษาอย่างมีประสิทธิภาพ กระบวนการฝึกหัดครูนี้รวมถึงโอกาสในการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพ เช่น หลักสูตรพัฒนาความสามารถทางภาษาและการอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับระเบียบวิธีสอน (Ngangbam, 2022) การฝึกหัดครูที่มีคุณภาพสูงยังรวมถึงการสนับสนุนการเข้าร่วมโปรแกรมการฝึกอบรมระยะยาวและการฝึกอบรมต่อเนื่อง เพื่อให้ครุมีโอกาพัฒนาทักษะและความรู้ใหม่ ๆ นอกจากนี้ยังมีการสนับสนุนการสร้างเครือข่ายและความร่วมมือระหว่างครุเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนทวิภาษา (Cheng & Yang, 2023) ครุยังได้รับการสนับสนุนในการ

พัฒนาทักษะการสอนผ่านโปรแกรมการแลกเปลี่ยนกับประเทศที่มีความเชี่ยวชาญในการสอนภาษาอังกฤษ การเข้าร่วมโปรแกรมเหล่านี้ช่วยให้ครุได้รับประสบการณ์และแนวปฏิบัติที่ดีที่สุดในการจัดการเรียนการสอนทวิภาษา นอกจากนี้ยังมีการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการสอนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอนและการติดตามผลการเรียนรู้นักเรียน (Huang, 2023)

4. การสร้างบรรยากาศที่เป็นมิตรกับทวิภาษา

นโยบายทวิภาษาของได้หวั่นมุ่งหมายที่จะสร้างบรรยากาศที่สนับสนุนภาวะทวิภาษา (bilingualism) โดยการสนับสนุนการใช้ภาษาอังกฤษในพื้นที่สาธารณะ (public spaces) เช่น ป้ายเอกสารทางราชการ และสื่อต่าง ๆ นโยบายนี้มุ่งให้พลเมืองได้สัมผัส (expose) ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันและช่วยส่งเสริมวัฒนธรรมทวิภาษา (A Culture of Bilingualism) (Ferrer & Lin, 2021) การสร้างบรรยากาศที่เป็นมิตรกับทวิภาษายังรวมถึงการสนับสนุนกิจกรรมและโครงการที่ส่งเสริมการใช้ภาษาสองภาษา เช่น การจัดการแข่งขันและกิจกรรมที่ใช้ภาษาอังกฤษ การส่งเสริมการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมและภาษากับประเทศอื่น ๆ และการสร้างสื่อและทรัพยากรที่สนับสนุนการเรียนรู้ภาษาสองภาษาในชุมชน (Huang, 2023) การส่งเสริมการใช้ภาษาอังกฤษในพื้นที่สาธารณะยังรวมถึงการสนับสนุนการใช้ภาษาอังกฤษในสื่อมวลชนและอินเทอร์เน็ต เช่น การจัดรายการโทรทัศน์และวิทยุที่ใช้ภาษาอังกฤษ การสร้างเว็บไซต์และแอปพลิเคชันที่ให้ข้อมูลและสื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ และการส่งเสริมการใช้ภาษาอังกฤษในสื่อสังคมออนไลน์ การสร้างบรรยากาศที่สนับสนุนการใช้ภาษาสองภาษาช่วยให้ประชาชนมีโอกาสฝึกฝนและพัฒนาทักษะภาษาในชีวิตประจำวัน

การประเมินผลและความท้าทายของการใช้นโยบาย

บทความฉบับนี้ผู้เขียนได้วิเคราะห์และอธิบายการดำเนินนโยบายทวิภาษาของไต้หวัน ผ่านกรอบการประเมินเชิงระบบ Input-Process-Output (IPO) ซึ่งครอบคลุมถึงปัจจัยนำเข้า (Input) การดำเนินการ (Process) และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น (Output) ดังนี้

1. ปัจจัยนำเข้า (Input)

นโยบายนี้ครอบคลุมปัจจัยนำเข้าด้านทรัพยากรบุคคลซึ่งประกอบด้วยครูและนักเรียน โดยนโยบายเน้นความสำคัญต่อการพัฒนาครู มีการจัดอบรมการใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลาง (English as a medium of Instruction: EMI) ในรายวิชาหลักต่าง ๆ ได้แก่ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี โดยครูได้รับโอกาสในการฝึกอบรมระยะยาวที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับการเรียนการสอน เช่น การเข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยนทางวิชาการในประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาหลัก การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารและการจัดการเรียนการสอนแบบสองภาษา

สำหรับนักเรียนได้มีโครงการและกิจกรรมที่สนับสนุนให้นักเรียนได้เริ่มเรียนภาษาอังกฤษตั้งแต่อายุน้อยและมีการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับภาษาอังกฤษ เช่น English Camps หรือกิจกรรมการแข่งขันด้านภาษา

ส่วนปัจจัยนำเข้าด้านทรัพยากรการเรียนรู้ครอบคลุมไปถึงการจัดหาสื่อการเรียนการสอนได้แก่ การพัฒนาหนังสือเรียนและสื่อการเรียนการสอนที่มีคุณภาพสูง มีเนื้อหาทันสมัยและเชื่อมโยงกับบริบทของผู้เรียน นอกจากนี้รัฐได้สนับสนุนเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่ส่งเสริมการเรียนรู้เช่น

แพลตฟอร์มการเรียนรู้ออนไลน์และแอปพลิเคชันที่ช่วยส่งเสริมการเรียนภาษา เป็นต้น

สำหรับการสนับสนุนทางการเงินนั้น รัฐได้จัดสรรงบประมาณพิเศษสำหรับการพัฒนาหลักสูตรและการอบรมครู รวมไปถึงการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษอีกด้วย

2. กระบวนการ (Process)

ในกรอบของการประเมินกระบวนการครอบคลุมองค์ประกอบสำคัญได้แก่ การดำเนินการหลักสูตร การสนับสนุนครูและการสร้างบรรยากาศที่เป็นมิตรกับทวิภาษา ในส่วนของการดำเนินการหลักสูตรนั้น ไต้หวันได้เริ่มบังคับใช้ ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลางในการสอน (English as a Medium of Instruction: EMI) สำหรับการเรียนการสอนในวิชาหลักได้แก่ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในบริบทที่ใช้งานได้จริง หลักสูตรทดลองการศึกษาแบบทวิภาษา (the Bilingual Experimental Education Program: BEEP) และหลักสูตรนำร่องการศึกษาแบบทวิภาษา (the Bilingual Education Pilot Program: BEPP) ซึ่งมีเป้าหมายในการสร้างสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษอย่างสมบูรณ์ (immersive learning environment) สำหรับนักเรียนเพื่อการพัฒนาความสามารถทางภาษาจีนและภาษาอังกฤษ (Ferrer & Lin, 2021)

การดำเนินการสนับสนุนความสามารถด้านการสอนของครูเป็นปัจจัยกระบวนการที่สำคัญของนโยบายนี้ โดยไต้หวันได้มีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการสำหรับครูเพื่อเน้นการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษในห้องเรียน เช่น การเรียนการสอนแบบสหวิทยาการ (Interdisciplinary Learning) การสร้างเครือข่ายครูเพื่อแบ่งปันความรู้และประสบการณ์ด้านการสอนผ่านการสัมมนาและการประชุมวิชาการ

รัฐได้ส่งเสริมการสร้างบรรยากาศที่เป็นมิตรกับทวิภาษา มีการส่งเสริมการใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน เช่น ป้ายบอกทาง เอกสารราชการและสื่อสาธารณะ เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีการสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชนเพื่อการสร้างบรรยากาศการใช้ภาษาอังกฤษ เช่น กิจกรรมแข่งขันพูดภาษาอังกฤษ (English Speaking Competition)

3. ผลลัพธ์

ถึงแม้ว่านโยบายนี้ยังไม่เสร็จสิ้นตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ในปี พ.ศ. 2573 แต่นับตั้งแต่การเริ่มใช้นโยบายทวิภาษาของไต้หวันได้เกิดผลทางบวกซึ่งเป็นสัญญาณที่ดีหลายประการ เช่น

ความสามารถทางภาษาของนักเรียนพัฒนาขึ้น งานวิจัยของ Ngangbam (2022) ระบุว่าทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนไต้หวันมีพัฒนาการที่ดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ การเริ่มต้นสอนภาษาอังกฤษตั้งแต่วัยเด็กช่วยเพิ่มโอกาสในการสัมผัสภาษาและพัฒนาทักษะได้อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ในช่วงปี 2018-2023 คะแนน TOEFL เฉลี่ยของผู้สอบในไต้หวันเพิ่มขึ้นจาก 83 เป็น 88 (จากคะแนนเต็ม 120 คะแนน) (Educational Testing Services, 2023) โดยเฉพาะทักษะการอ่านและการฟังที่มีพัฒนาการเด่นชัด และการใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลางในการสอน (EMI) ส่งผลให้นักเรียนมีความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันมากขึ้น (Cheng & Yang, 2023)

คณะกรรมการนโยบายทวิภาษา (National Development Council, Ministry of Education, Directorate-General of Personnel Administration, Ministry of Examination, Civil Service Protection and Training Commission, 2021) ระบุว่าการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษยังช่วยเสริมสร้างความมั่นใจในตนเองและเพิ่มโอกาสในการประสบความสำเร็จในสายอาชีพต่าง ๆ นักเรียนที่มีความสามารถ

ทางภาษาอังกฤษสามารถเข้าถึงข้อมูลและทรัพยากรทางการศึกษาที่หลากหลาย รวมถึงการเข้าถึงงานวิจัยและสิ่งพิมพ์ทางวิชาการที่เป็นภาษาอังกฤษ นอกจากนี้ยังสามารถเข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยนและการฝึกอบรมในต่างประเทศ ซึ่งช่วยเพิ่มโอกาสในการเรียนรู้และพัฒนาทักษะทางภาษาของนักเรียน

ช่วยเสริมสร้างความสามารถของไต้หวันในการแข่งขันระดับโลก เป้าหมายในการพัฒนาทักษะทวิภาษาในกลุ่มแรงงานของไต้หวันได้ช่วยส่งเสริมความเข้มแข็งต่อตำแหน่งของไต้หวันในตลาดแรงงานโลก แรงงานชาวไต้หวันที่มีความคล่องแคล่วในการใช้ภาษาอังกฤษเป็นที่ต้องการในบริษัทข้ามชาติ (international companies) ซึ่งนำไปสู่โอกาสทางแรงงานและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของไต้หวัน (Ferrer & Lin, 2021)

จากการดำเนินนโยบายในระยะต้นไต้หวันขยับอันดับความสามารถในการแข่งขันจากอันดับ 17 ในปี 2018 มาเป็น อันดับ 6 ในปี 2023 ตามรายงานของ International Institute for Management Development (IMD) ซึ่งเชื่อมโยงกับความสามารถทางภาษาที่ดีขึ้นในกลุ่มแรงงาน (Invest Taiwan, 2023)

Huang (2023) ได้รายงานว่าการที่แรงงานมีทักษะสองภาษาทำให้มีโอกาในการทำงานในองค์กรข้ามชาติและบริษัทต่างประเทศมากขึ้น ซึ่งทักษะส่วนใหญ่ที่เกี่ยวข้องได้แก่ การแปล การสื่อสารระหว่างประเทศ และการบริหารจัดการธุรกิจข้ามชาติ แรงงานที่มีความสามารถทางภาษาสองภาษามีความได้เปรียบในการแข่งขันในตลาดแรงงานและสามารถเข้าถึงโอกาสในการทำงานที่หลากหลาย

ประโยชน์ที่ได้จากการพัฒนาความสามารถทางภาษาอังกฤษของไต้หวันสอดคล้องกับความเห็นของ Graham et al. (2021) ที่ได้ระบุว่าการสร้างแรงงานที่มีความสามารถทางภาษาสองภาษา

ไม่เพียงแต่ช่วยเพิ่มโอกาสในการทำงานในประเทศ แต่ยังช่วยเพิ่มโอกาสในการทำงานในต่างประเทศ แรงงานที่มีทักษะภาษาอังกฤษสามารถสมัครงาน ในองค์กรและบริษัทข้ามชาติที่มีสำนักงานอยู่ใน ต่างประเทศ การทำงานในต่างประเทศช่วยเพิ่ม ประสบการณ์และความรู้ในด้านต่าง ๆ และช่วย เสริมสร้างความเข้าใจและความร่วมมือระหว่าง ประเทศ

เพิ่มโอกาสในการสร้างความร่วมมือ กับนานาชาติ นโยบายทวิภาษานี้ช่วยส่งเสริม ความร่วมมือในระดับนานาชาติในด้านต่าง ๆ ของ ไต้หวัน เช่น ในด้านวิชาการ การวิจัยและธุรกิจ สถาบันการศึกษาและองค์กรต่าง ๆ ในไต้หวันมี ศักยภาพในการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ กับองค์กร นานาชาติที่มีความร่วมมือได้มากขึ้น สนับสนุน การแลกเปลี่ยนข้อมูลและนวัตกรรม (Ngangbam, 2022)

จากรายงานของ Taiwan Ministry of Economic Affairs (2023) พบว่า แม้จะมีความ ผันผวนในมูลค่าของการลงทุนโดยตรงจากต่าง ประเทศ (Foreign Direct Investment: FDI) แต่ จำนวนโครงการลงทุนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ประเทศญี่ปุ่นยังคงเป็นนักลงทุนหลักในไต้หวัน รองลงมาคือสหรัฐอเมริกาและเนเธอร์แลนด์ การ ลงทุนส่วนใหญ่เน้นไปที่อุตสาหกรรมเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร ซึ่งเป็นจุดแข็งของไต้หวัน ข้อมูลนี้สะท้อนถึงความน่าสนใจของไต้หวันใน ฐานะจุดหมายปลายทางการลงทุนสำหรับนักลงทุน ต่างชาติ โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมที่มีมูลค่าเพิ่มสูง การเพิ่มโอกาสในการสร้างความร่วมมือ กับนานาชาติยังมีผลต่อการเพิ่มโอกาสในการ เรียนรู้และการพัฒนา นักเรียนและครูมีโอกาสร่วม ไปรโปรแกรมการแลกเปลี่ยนและการฝึกอบรม ระหว่างประเทศ ซึ่งช่วยเสริมสร้างความเข้าใจและ การเรียนรู้จากประสบการณ์และแนวปฏิบัติที่ดี

จากประเทศอื่น ๆ นอกจากนี้ยังมีการส่งเสริม ความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาในการวิจัย และการพัฒนาทรัพยากรการเรียนการสอน (Cheng & Yang, 2023; Graham et al., 2021) ความร่วมมือระหว่างประเทศยังช่วยเสริมสร้าง ความเข้าใจและการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม การ ทำงานร่วมกับประเทศอื่น ๆ ช่วยให้เกิดการแลกเปลี่ยน ความรู้และประสบการณ์ที่หลากหลาย รวมถึง การเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมและภาษาที่แตกต่าง กัน การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมช่วยเสริมสร้าง ความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างประเทศ และช่วยลดความเข้าใจผิดและความขัดแย้ง ระหว่างวัฒนธรรม (Huang, 2023)

ความท้าทายและข้อจำกัดของนโยบาย

ถึงแม้ว่านโยบายทวิภาษาของไต้หวันได้ บรรลุถึงความก้าวหน้าที่สำคัญ แต่นโยบายนี้ก็ยังมี ความท้าทายและข้อจำกัด ได้แก่ ความไม่เท่า เทียมของการใช้นโยบาย (implementation) ใน ภูมิภาคและกลุ่มเศรษฐกิจสถานะ (socioeconomic status) ต่าง ๆ ความต้องการหลักสูตรฝึกหัดครูที่มี ประสิทธิภาพมากขึ้น และผลที่อาจเกิดขึ้นต่อ การชำระรักษาภาษาถิ่น (local languages) และ อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม (Huang, 2023; Ferrer & Lin, 2021) ความท้าทายและข้อจำกัดเหล่านี้ ต้องการการแก้ไขและการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง การตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการ นโยบายอย่างสม่ำเสมอจะช่วยให้สามารถระบุ ปัญหาและแนวทางแก้ไขที่เหมาะสม การสร้าง ความเท่าเทียมในการเข้าถึงทรัพยากรการเรียน การสอนและการฝึกหัดครูที่มีคุณภาพสูงจะช่วย เพิ่มประสิทธิภาพของนโยบายและลดความไม่เท่า เทียมในการใช้นโยบาย (Huang, 2023; National Development Council, Ministry of Education, Directorate-General of Personnel Administration,

Ministry of Examination, Civil Service Protection and Training Commission, 2021)

นอกจากนี้ยังมีความท้าทายในการรักษาภาษาท้องถิ่นและวัฒนธรรม การส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษอาจทำให้ภาษาท้องถิ่นและวัฒนธรรมท้องถิ่นถูกมองข้าม การรักษาสสมดุลระหว่างการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษและการรักษาภาษาท้องถิ่นและวัฒนธรรมเป็นสิ่งสำคัญในการปกป้องมรดกทางวัฒนธรรมและภาษา (Graham et al., 2021)

การปฏิรูปการศึกษาภาษาอังกฤษในประเทศไทย

ภาษาอังกฤษถือเป็นทักษะสำคัญในยุคโลกาภิวัตน์ (Crystal, 2003) การศึกษาภาษาอังกฤษในประเทศไทยจึงถูกกำหนดเป็นวิชาบังคับในทุกระดับการศึกษา อย่างไรก็ตาม ผลลัพธ์ทางการศึกษาภาษาอังกฤษในประเทศไทยยังคงต่ำกว่าประเทศเพื่อนบ้าน เช่น สิงคโปร์ และมาเลเซีย (Darasawang & Reinders, 2015) สาเหตุสำคัญมาจากโครงสร้างการเรียนการสอนที่ยังเน้นการท่องจำ การขาดแคลนทรัพยากร และปัญหาด้านคุณภาพครู ประเทศไทยเผชิญกับปัญหาหลายประการในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ รวมถึงการขาดแคลนครูที่มีคุณภาพ การกระจายทรัพยากรอย่างไม่เท่าเทียม และการเน้นผลสอบมากกว่าการใช้งานจริง ปัญหาเหล่านี้เป็นแรงผลักดันสำคัญสู่การปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่เน้นการพัฒนาทักษะการสื่อสารและการใช้ภาษาในชีวิตจริง

ประเทศไทยก็เป็นหนึ่งในหลายประเทศที่ตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาทวิภาษา จึงมีความพยายามของรัฐบาลในการปฏิรูปการศึกษาภาษาหลากหลายโครงการด้วยความมุ่งหมายที่จะเสริมสร้างความสามารถด้านภาษาอังกฤษและสนับสนุนภาวะพหุภาษา (multilingualism)

กระทรวงศึกษาธิการไทยได้มีนโยบายในการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษหลายนโยบายด้วยกัน เช่น ปีแห่งการพูดภาษาอังกฤษ พ.ศ. 2555 (2012 the English Speaking Year Program) (สำนักความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ กระทรวงศึกษาธิการ, 2567) ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างสิ่งแวดล้อมการพูดภาษาอังกฤษในโรงเรียน และโครงการภาษาอังกฤษเพื่อการศึกษาบูรณาการ (the English for Integrated Studies: EIS) ซึ่งบูรณาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษกับรายวิชาต่าง ๆ (Darasawang & Reinders, 2015)

การปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษยังรวมถึงการพัฒนาหลักสูตรและการจัดหาทรัพยากรการเรียนการสอน เช่น การจัดหาหนังสือเรียนและสื่อการเรียนการสอนที่มีคุณภาพสูง นอกจากนี้ยังมี การสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เช่น การใช้โปรแกรมและแอปพลิเคชันที่ช่วยในการฝึกฝนทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาอังกฤษ (ศูนย์ข้อมูลธุรกิจไทยในไต้หวัน, 2567) นอกจากนี้ยังมีการจัดโปรแกรมการฝึกอบรมครูเพื่อเพิ่มทักษะและความรู้ในการสอนภาษาอังกฤษ การสนับสนุนการเข้าร่วมโปรแกรมแลกเปลี่ยนกับประเทศที่มีความเชี่ยวชาญในการสอนภาษาอังกฤษ และการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการสอนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอน (The Standard, 2023)

ประเทศไทยได้พยายามดำเนินการส่งเสริมความเป็นพหุภาษาด้วยกับรับรู้และส่งเสริมการใช้ภาษาของชนกลุ่มน้อยในสถานศึกษา กระทรวงศึกษาธิการไทยได้พัฒนาหลักสูตรและสื่อการสอนที่ส่งเสริมภาษาของชนกลุ่มน้อย เช่น ภาษาปัตตานีมาเลย์และภาษาล้านนา (Darasawang & Reinders, 2015) การส่งเสริมความเป็นพหุภาษายังรวมถึงการสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาทรัพยากรการเรียนการสอน เช่น การพัฒนา

หลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ภาษาหลายภาษา นอกจากนี้ยังมีการสนับสนุนการสร้างเครือข่ายและความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนพหุภาษา (ศูนย์ข้อมูลธุรกิจไทยในไต้หวัน, 2567)

การปฏิรูปการศึกษาภาษาในประเทศไทยต้องเผชิญกับอุปสรรคต่าง ๆ เช่น การขาดแคลนครูผู้สอนภาษาอังกฤษที่มีศักยภาพ ความไม่เท่าเทียมกันในการกระจายทรัพยากรไปสู่ภูมิภาคต่าง ๆ และข้อจำกัดด้านกระบวนการฝึกหัดครูที่มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังมีการต่อต้านด้านการส่งเสริมความเป็นพหุภาษาจากกลุ่มที่สนับสนุนการใช้ภาษาไทยเพียงภาษาเดียวด้วยเหตุผลทางด้านส่งเสริมอัตลักษณ์และสถานะที่สูงกว่าของภาษาที่ 1 (Gundarina & Simpson, 2021)

ความท้าทายและข้อจำกัดเหล่านี้ต้องการการแก้ไขและการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง การตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการนโยบายอย่างสม่ำเสมอจะช่วยให้สามารถระบุปัญหาและแนวทางแก้ไขที่เหมาะสม การสร้างความเท่าเทียมในการเข้าถึงทรัพยากรการเรียนการสอนและการฝึกหัดครูที่มีคุณภาพสูงจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของนโยบายและลดความไม่เท่าเทียมในการใช้นโยบาย (The Standard, 2023)

ปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยสะท้อนถึงความจำเป็นในการปฏิรูปที่ครอบคลุมทั้งหลักสูตร การฝึกอบรมครู และการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ นโยบาย “Bilingual Nation 2030” ของไต้หวันเป็นแบบอย่างสำคัญที่ประเทศไทยสามารถนำมาปรับใช้เพื่อพัฒนาระบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้สอดคล้องกับความต้องการในยุคปัจจุบัน

บทเรียนที่ประเทศไทยได้จากนโยบายทวิภาษาของไต้หวัน

ประเทศไทยได้รับมุมมองที่มีประโยชน์จากนโยบายทวิภาษาของไต้หวันในการเพิ่มพูนความสำเร็จในการปฏิรูปการศึกษาภาษา ดังนี้

1. แนวทางสู่การส่งเสริมความเป็นทวิภาษาที่ครอบคลุม

ประเทศไทยสามารถที่จะนำแนวทางแบบองค์รวมที่คล้ายกับนโยบายทวิภาษาของไต้หวันเพื่อนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตร การฝึกหัดครูและการใช้ภาษาในพื้นที่สาธารณะเพื่อที่จะสร้างความมั่นใจในการนำนโยบายสู่การปฏิบัติของการปฏิรูปการศึกษาภาษาที่มีประสิทธิภาพ (Ferrer & Lin, 2021) การนำแนวทางแบบองค์รวมนี้ช่วยให้การดำเนินการนโยบายมีความเป็นระบบและสอดคล้องกันในทุกส่วน การพัฒนาหลักสูตรที่เน้นการเรียนรู้อังกฤษสองภาษา การฝึกอบรมครูที่มีคุณภาพสูง และการสร้างบรรยากาศที่สนับสนุนการใช้ภาษาสองภาษาช่วยให้การปฏิรูปการศึกษามีความยั่งยืนและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (National Development Council, Ministry of Education, Directorate-General of Personnel Administration, Ministry of Examination, Civil Service Protection and Training Commission, 2021)

2. ผลเบื้องต้นของการมีนโยบายการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

จากการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติด้านการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในไต้หวันแสดงให้เห็นถึงพัฒนาการความสามารถทางภาษาอังกฤษของนักเรียนได้ ดังนั้นถ้าประเทศไทยนำแนวทางนี้มาใช้ก็จะมีแนวโน้มทางบวกที่นักเรียนไทยจะมีความสามารถทางภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้น

การเริ่มใช้ภาษาอังกฤษในการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับประถมศึกษาช่วยให้เด็กมี

โอกาสฝึกฝนทักษะภาษาอังกฤษตั้งแต่อายุน้อย การฝึกฝนทักษะภาษาอังกฤษตั้งแต่เด็กช่วยให้เด็กมีความมั่นใจในการใช้ภาษาและมีพื้นฐานที่แข็งแกร่งในการพัฒนาทักษะต่อไปในอนาคต การสร้างโปรแกรมการเรียนรู้ที่เน้นการฝึกฝนทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียนช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

3. การเห็นด้านการฝึกหัดและสนับสนุนครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ประเทศไทย ได้ประโยชน์จากนโยบายทวิภาษาของไต้หวันด้านการเน้นเกี่ยวกับการสนับสนุนกระบวนการฝึกหัดและสนับสนุนครูให้มีคุณภาพสูงขึ้น มีการศึกษาหลายโครงการระบุว่าคุณภาพในการจัดการเรียนการสอนของครูจะช่วยเพิ่มพูนความสามารถทางภาษาของนักเรียนมากกว่าการเพิ่มเพียงจำนวนชั่วโมงการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ (Doloh & Chanyoo, 2022; Wangdi & Shimray, 2022) ดังนั้นการลงทุนในโครงการที่มุ่งด้านการยกระดับความสามารถทางภาษากระบวนการสอนที่มีประสิทธิภาพสูงและการฝึกอบรมครูที่มีคุณภาพสูงเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างระบบการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ การลงทุนในโปรแกรมการฝึกอบรมและการพัฒนาครูช่วยเพิ่มความสามารถและทักษะของครูในการจัดการเรียนการสอนทวิภาษา การสนับสนุนครูในการเข้าร่วมโปรแกรมแลกเปลี่ยนและการฝึกอบรมในต่างประเทศช่วยให้ครูได้รับประสบการณ์และแนวปฏิบัติที่ดีจากประเทศอื่น ๆ (Huang, 2023)

4. การสร้างสิ่งแวดล้อมที่สนับสนุนการศึกษาภาษา

ในการเรียนรู้จากความพยายามของไต้หวันในการสร้างบรรยากาศที่เป็นมิตรต่อทวิภาษา ประเทศไทยควรกระตุ้นให้มีการใช้ภาษาอังกฤษในพื้นที่สาธารณะและสื่อต่าง ๆ เพื่อสร้าง

วัฒนธรรมทวิภาษาและเพิ่มโอกาสในการเรียนรู้ภาษา (Ngangbam, 2022) การสร้างบรรยากาศที่สนับสนุนการใช้ภาษาสองภาษาช่วยให้พลเมืองมีโอกาสฝึกฝนทักษะภาษาในชีวิตประจำวัน การใช้ภาษาอังกฤษในป้ายสัญลักษณ์ สื่อมวลชน และสื่อสังคมออนไลน์ช่วยให้ภาษาอังกฤษกลายเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวันและสร้างความคุ้นเคยในการใช้ภาษา การสนับสนุนการจัดกิจกรรมที่ใช้ภาษาอังกฤษ เช่น การจัดแคมป์ภาษา การประกวดการพูดและการเขียนในภาษาอังกฤษ และการจัดทริปการเรียนรู้ที่เน้นการใช้ภาษาอังกฤษช่วยเพิ่มโอกาสในการฝึกฝนและพัฒนาทักษะภาษา

5. การสร้างความสมดุลระหว่างทวิภาษาและการคงไว้ซึ่งวัฒนธรรม

ประเทศไทยควรคำนึงถึงการสร้างความสมดุลระหว่างการสนับสนุนภาวะทวิภาษาและการดำรงภาษาท้องถิ่นและเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมด้วยการเรียนรู้จากการปฏิบัติของไต้หวันเพื่อให้เกิดความกลมกลืนระหว่างการพัฒนาทักษะทางภาษาอื่น ๆ และมรดกทางวัฒนธรรม (ศูนย์ข้อมูลธุรกิจไทยในไต้หวัน, 2567)

การรักษาสมดุลระหว่างการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษและการรักษาภาษาท้องถิ่นและวัฒนธรรมเป็นสิ่งสำคัญในการปกป้องมรดกทางวัฒนธรรมและภาษา การสนับสนุนการเรียนการสอนภาษาท้องถิ่นในโรงเรียนและการส่งเสริมการใช้ภาษาท้องถิ่นในชุมชนช่วยป้องกันการสูญเสียบางภาษาท้องถิ่นและวัฒนธรรม การสร้างโปรแกรมการเรียนรู้ที่เน้นการใช้ภาษาสองภาษาและการรักษาภาษาท้องถิ่นช่วยให้เกิดความกลมกลืนระหว่างการพัฒนาทักษะทางภาษาและการรักษามรดกทางวัฒนธรรม (Huang, 2023)

บทสรุป

นโยบาย “Bilingual Nation 2030” ของไต้หวันถือเป็นตัวอย่างที่สำคัญของการสร้างภาวะทวิภาษาและการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันระดับนานาชาติ ผ่านการบูรณาการระบบการศึกษา การลงทุนในกระบวนการฝึกอบรมครู และการสร้างบรรยากาศที่สนับสนุนการเรียนภาษาอย่างยั่งยืน ประเทศไทยสามารถใช้ประสบการณ์นี้เป็นแนวทางในการปฏิรูปการศึกษาภาษาอังกฤษและภาษาต่างประเทศอื่น ๆ เพื่อพัฒนาทักษะด้านภาษาให้พลเมืองมีความพร้อมสำหรับการรับมือกับความท้าทายของศตวรรษที่ 21 การปรับใช้แนวทางดังกล่าว เช่น การใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลางในการสอน (EMI) การจัดทรัพยากรที่เท่าเทียม และการใช้เทคโนโลยีช่วยการเรียนรู้ จะช่วย

เสริมสร้างระบบการศึกษาที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น การเรียนรู้จากแนวทางที่ประสบความสำเร็จของไต้หวันจะช่วยให้ประเทศไทยพัฒนาพลเมืองที่มีทักษะทางภาษา พร้อมเข้าสู่ภูมิภาคโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและแข่งขันได้ในระดับสากล

กิตติกรรมประกาศ

ผู้เขียนขอขอบพระคุณ Associate Professor Dr. Heng-Tsung Danny Huang อดีตผู้อำนวยการ Center for Bilingual Education (CBE) แห่ง National Taiwan University (NTU) และผู้อ่านประเมินทั้งสามท่านที่ได้ให้ข้อวิพากษ์และคำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปรับปรุงแก้ไขต้นฉบับของบทความนี้

รายการอ้างอิง

- ศูนย์ข้อมูลธุรกิจไทยในไต้หวัน. (2567). *ไต้หวันเดินทางนโยบาย 12 ปี สู่ประเทศสองภาษา*. <https://thaibiztaiwan.thaiembassy.org/th/content/100607-ไต้หวันเดินทางนโยบาย-12-ปี-สู่ประเทศสองภาษา?page=5d846e0d15e39c10e0002aa7&menu=5d846e0d15e39c10e0002aa8>
- สำนักความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ กระทรวงศึกษาธิการ. (2567). *ปีแห่งการพูดภาษาอังกฤษ 2555*. <https://bic.moe.go.th/index.php/news-movement-menu/1856-2013-10-14-23-08-53-167>
- Cheng, W., & Yang, T. (2023). A study on the factors behind bilingual policy promotion within higher education in Taiwan. *International Journal of Arts, Humanities and Social Sciences*, 4(10), 36-44. <https://doi.org/10.56734/ijahss.v4n10a5>
- Crystal, D. (2003). *English as a global language* (2nd ed.). Cambridge University Press.
- Darasawang, P., & Reinders, H. (Eds.). (2015). *Innovation in language teaching and learning: The case of Thailand*. Palgrave Macmillan.
- Doloh, S., & Chanyoo, N. (2022). Relationships between Thai EFL learners' factors, intelligibility, and comprehensibility towards varieties of English. *Theory and Practice in Language Studies*, 12(1), 46-54. <https://doi.org/10.17507/tpls.1201.06>
- Educational Testing Services. (2023). *TOEFL iBT test and score data summary*. <https://www.ets.org>
- Ferrer, A., & Lin, T. B. (2021). Official bilingualism in a multilingual nation: A study of the 2030 bilingual nation policy in Taiwan. *Journal of Multilingual and Multicultural Development*, 45(2), 551-563. <https://doi.org/10.1080/01434632.2021.1909054>

- Graham, K. M., Pan, W. Y., & Eslami, Z. R. (2021). A critique of Taiwan's bilingual education policy through a ROAD-MAPPING of teacher experiences. *Current Issues in Language Planning, 22*(5), 516–534. <https://doi.org/10.1080/14664208.2021.1884434>
- Gundarina, O., & Simpson, J. (2021). A monolingual approach in an English primary school: Practices and implications. *Language and Education, 36*(6), 523–543. <https://doi.org/10.1080/09500782.2021.1945084>
- Huang, Y. I. (2023). “The majority are left behind”: The promotion of bilingual education 2030 policy in Taiwan and its potential to widen horizontal inequalities. *Higher Education, 88*, 85-100. <https://doi.org/10.1007/s10734-023-01106-9>
- Invest Taiwan. (2023). *FDI trends and analysis: The growth of foreign investment in Taiwan*. <https://investtaiwan.nat.gov.tw>
- National Development Council, Ministry of Education, Directorate-General of Personnel Administration, Ministry of Examination, Civil Service Protection and Training Commission. (2021). *Bilingual 2030*. <https://ws.ndc.gov.tw/Download.ashx?u=LzAwMS9hZG1pbmlzdBHJhdG9yLzExL3JlbGZpbGUvMC8xNDUzNC9hODg1MTBkMC04YmQxLTQxZGEtYTgzZC1jOTg0NDM5Y2U3ZmMucGRm&n=QmlsaW5ndWFsIDlwMzAucGRm&icon=.pdf>
- Ngangbam, S. M. (2022). Taiwan's bilingual nation policy 2030: Concerned issues and suggestions. *European Journal of Literature, Language and Linguistics Studies, 6*(2), 1-18. <http://dx.doi.org/10.46827/ejll.v6i2.363>
- Taiwan Ministry of Economic Affairs. (2023). *Foreign direct investment statistics: Annual reports 2018-2023*. <https://www.moea.gov.tw>
- The Standard. (2023). *หาคำตอบ! การเป็นประเทศสองภาษาจะช่วยยกระดับเศรษฐกิจได้อย่างไร? หลัง 'ไต้หวัน' ตั้งเป้าเป็น Bilingual ภายในปี 2030*. <https://thestandard.co/taiwan-bilingual-2030/>
- Wangdi, T., & Shimray, R. (2022). Qualities of effective EFL English teachers as perceived by Thai university students: A photovoice study. *Issues in Educational Research, 32*(2), 805-824.